

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ВІЙСЬКОВОГО ІНСТИТУТУ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Виходить 4 рази на рік

Випуск № 21

КИЇВ – 2009

УДК621.43

ББК 32-26.8-68.49

Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – К.: ВІКНУ, 2009. – Вип. №21. – 332 с.

У збірнику опубліковано статті вчених, науково-педагогічних працівників, ад'юнктів і здобувачів інституту та інших вищих навчальних закладів і наукових установ України і зарубіжжя, в яких розглядаються актуальні проблеми військово-технічного, військово-гуманітарного розвитку Збройних Сил України, а також ключові наукові і педагогічні проблеми.

Голова редакційної колегії:

Ленков С.В. доктор технічних наук, професор;

Члени редакційної колегії:

Барабаш Ю.Л. доктор технічних наук, професор;
Бортник С.Ю. доктор географічних наук, професор;
Герасимов Б.М. доктор технічних наук, професор;
Жердєв М.К. доктор технічних наук, професор;
Замаруєва І.В. доктор технічних наук, професор;
Зубарєв В.В. доктор технічних наук, професор;
Креденцер Б.П. доктор технічних наук, професор;
Лісова С.В. доктор педагогічних наук, професор;
Любіцева О.О. доктор географічних наук, професор;
Маслов В.С. доктор педагогічних наук, професор;
Марушкевич А.А. доктор педагогічних наук, професор;
Матвієнко О.В. доктор педагогічних наук, професор;
Науменко М.І. доктор технічних наук, професор;
Нещадим М.І. доктор педагогічних наук, професор;
Ободовський О.Г. доктор географічних наук, професор;
Пономаренко Л.А. доктор технічних наук, професор;
Плахотнік О.В. доктор педагогічних наук, професор;
Сніжко С.І. доктор географічних наук, професор;
Сторубльов О.І. кандидат технічних наук, доцент;
Толубко В.Б. доктор технічних наук, професор;
Шевченко В.О. доктор географічних наук, професор;
Шищенко П.Г. доктор географічних наук, професор;
Ягупов В.В. доктор педагогічних наук, професор.

Редакційна колегія прагне до покращення змісту та якості оформлення видання і буде вдячна авторам та читачам за висловлювання зауважень та побажань.

Зареєстровано Міністерством юстиції України, свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації - серія КВ № 11541 – 413Р від 21.07.2006 р.

Відповідно до постанови ВАК України від 18.01.07 р. № 1-05/1 «Збірник наукових праць ВІКНУ імені Тараса Шевченка» внесено до переліку наукових фахових видань із технічних та географічних наук, а також відповідно до постанови ВАК України від 14.06.07 р. № 1-05/6 – із педагогічних наук.

Затверджено на засіданні вченої ради ВІКНУ від 31.08.2009 р., протокол № 27.

Відповідальні за макет:
Ряба Л.О., Гришин С.П.,
Жучкова О.Ф.

Відповідальність за новизну і достовірність наведених результатів, тактико-технічних та економічних показників несуть автори. Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції: м. Київ, просп. Глушкова, 2, корп. 8, тел. +38 (044) 521 – 32 – 99
Наклад 300 прим. 239 – 32 – 10

Офіційний сайт: www.mil.univ.kiev.ua

Алферов Ж.І. Фізика подвійних гетероструктур (за матеріалами Нобелівської лекції).....	6
---	---

ТЕХНІКА

Баранов В.В., Ковальчук Н.С., Сякерский В.С., Чигирь Г.Г., Цырельчук И.Н. Прогнозирование надежности подзатворного диэлектрика МОП СБИС.....	27
Боряк К.Ф. Модель безотказности сложного восстанавливаемого объекта радиоэлектронной техники.....	33
Глухов С.І. Діагностування цифрових радіоелектронних компонентів типових елементів заміни радіоелектронної техніки з використанням електромагнітного методу у військових ремонтних органах.....	42
Дроздов В.О., Василевський В.В., Головань В.Г. Особливості сучасного планування й організації НДДКР у сфері оборонної діяльності.....	46
Євсюк М.М. Властивості узагальненого гаусового імпульсу у часовій області.....	52
Жиров Г.Б. Аналіз стану супутникового навігаційного забезпечення України та перспективи його розвитку.....	58
Ленков С.В., Зінчик А.Г., Преснаков В.Ф. Окремі аспекти методики визначення раціональної кількості парку автомобільної техніки за групами експлуатації шляхом вирішення «класичної» задачі Ерланга.....	69
Мокрицький В.А., Ленков С.В., Банзак О.В., Гунченко Ю.О., Пашков О.С. Вплив іонізуючих випромінювань на епітаксійні шари фосфіду галія.....	73
Панін В.Г., Шваб В.К., Жиров Б.Г., Солодєєва Л.В. Аналіз методів та засобів діагностики трансформаторного обладнання.....	76
Якимов В.В. Оптимізація тривимірного масиву хмари точок.....	82
Ярмолюк В.М. Модель приводу горизонтальних переміщень кабіни тренажера бойової машини.....	85
Vikramasinghe R. Toxicologi of chemicals, dielectric constants anl nanobiotechnologi..	92

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Балабін В.В., Замаруєва І.В. Методологічні засади побудови багатомовних систем машинного перекладу нового покоління.....	95
Кветный Р.Н., Коцюбинский В.Ю., Кислица Л.Н., Казимирова Н.В. Система поддержки принятия решений в условиях неопределенности	100
Козина Ю.Ю. Помехоустойчивая классификация реперных знаков с обучением многослойного перцептрона в пространстве гиперболического вейвлет–преобразования.....	106
Лажно В.А., Петров А.С. Обеспечение защищенности автоматизированных информационных систем транспортных предприятий в условиях роста транзитных перевозок	110
Мірошников В.В., Скопа О.О., Согіна Н.М., Торошанко Я.І. Методика біноміальних випробувань об'єктів одноразового використання.....	120
Петров А.А., Хорошко В.А. Оценка эффективности комплексной системы защиты информации в сетях общего пользования.....	128
Сбітнєв А.І., Романченко І.С., Бутенко С.Г., Коновалова Н.В., Шмиголь В.М. Інформаційно-технологічні аспекти моніторингу навколишнього середовища на об'єкті військового призначення.....	131
Чмут А.В. Методика экспериментальной оценки результатов диагностирования отказов в распределенных автоматизированных системах управления воздушным движением.....	137
Щербина К.Ю. Інформаційно-комунікаційні технології у викладанні громадянської освіти.....	142

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ І ВОЄННА БЕЗПЕКА

Ленков С.В., Науменко М.І., Крихта В.В., Куташев В.І. Один із способів неформального опису рекурентного методу для розв'язання задач оптимізації виявлення відмов у складі РЕЗО.....	146
Кравець І.А., Юфа Є.А., Бурлюк В.А., Городов К.В. Визначення напрямів розвитку нових видів озброєння та військової техніки.....	150
Литвин М.М. Правоохоронна функція державної прикордонної служби України.....	155
Мехед П.М. Концептуальні підходи до національних інтересів у воєнній сфері.....	159
Онищук М.І. Національно-етнічні конфлікти у контексті інформаційної безпеки держави.....	168
Перебудов Д.О., Гришин С.П., Корняков О.С., Ленков Є.С. Аналіз сучасних проблем енергетичної безпеки як основних джерел військових конфліктів.....	173
Попко С.М. Організація взаємодії з місцевими органами влади та надання допомоги місцевому населенню у контексті проведення інформаційно-психологічних операцій за досвідом виконання завдань українським миротворчим контингентом в Республіці Ірак у 2003-2005 рр.....	179
Фанін І.С. Проблемні питання реалізації державної політики у сфері військово-технічного співробітництва України з іноземними державами.....	186
Шворов С.А., Вішняков В.В., Каленський А.А. Методика визначення доцільної кількості бойових одиниць в складі артилерійських (реактивно-артилерійських) підрозділів.....	192
Шинкарук О.М., Лисий М.І. Ідентифікація місцеположення правопорушника.....	197

ПЕДАГОГІКА

Андрухова О.В., Жуковская Т.М., Кустов С.Л., Науман Л.В. Сочетание директивных и недирективных методов контроля оценки знаний студентов в рамках инновационных технологий.....	201
Безносюк О.О. Методика професійного відбору кандидатів на навчання у військові навчальні заклади країн НАТО.....	206
Бельмаз Я.М. Взаємозв'язок викладацької та дослідницької роботи у вищій школі (досвід Великої Британії).....	211
Бец Ю.І. Роль національно-державної свідомості у процесі професійної підготовки офіцерів-прикордонників.....	217
Білик Л.І. Реалії та перспективи вдосконалення виховного процесу у вищій школі.....	224
Блажук О.А. Підготовка майбутніх офіцерів-прикордонників до використання засобів телекомунікації в органах та підрозділах охорони кордону.....	230
Вашуленко М.С. Конструювання початкового курсу української мови на комунікативних засадах.....	235
Вознюк О.В. Розвиток ціннісно-психологічного аспекту педагогічної теорії і практики.....	242
Глоба Т.М. Виховання на основі гуманістичних загальнолюдських цінностей (практика французьких ліцеїв).....	250
Джураев Р.Х., Мардонов Ш.К. Инновации в системе высшего педагогического образования.....	254
Дусматов А.М. Структура непрерывного образования в Узбекистане.....	258
Жорнова О.І. Педагогічні інновації в контексті керованих цивілізаційних змін.....	260

Завгородня Т.К. Проблеми виховання у майбутніх спеціалістів умінь жити в сучасному трансформаційному суспільстві.....	265
Зелений В.І., Зубок М.І. Болонський процес і його перспективи в Україні.....	269
Лєвшина Н.В. Організація професійної підготовки вчителів у Великій Британії.....	275
Лобанов Н.А. Непрерывное профессиональное самообразование как социальный и экономический ресурс государства и общества.....	280
Марушкевич А.А. Особливості розвитку шкільництва в Україні у 1905-1920 роках у поглядах Г. Васьковича.....	285
Марченко Г.В. Особистісно орієнтована освітня парадигма і педагогічна практика	290
Панасюк А.В. Формування самоосвітньої компетенції у випускників вищого технічного навчального закладу в процесі організації самостійної навчальної діяльності.....	296
Полякова Я.В. Розвиток принципу культуровідповідності в історії європейської педагогіки.....	301
Приходько Ю.І., Серветник Р.М. Особистісно орієнтована самостійна робота як система навчально-пізнавальної діяльності курсантів ВВНЗ.....	305
Скворцов В.Н. Российская система образования: переход к инновационному развитию.....	313
Стражнікова І.В., Глійчук Л.В. Виховання громадянськості у студентства України в умовах болонського процесу.....	316
Цой М.Н. Непрерывное образование в информационном обществе.....	320
Штоббе И.А., Безносюк С.А. Обучение студентов различным способам преобразования учебного материала как ключевая компетентность педагога.....	324
Davis Josephine Barry. Continuous education in the development of prospective teachers.....	329

ФІЗИКА ПОДВІЙНИХ ГЕТЕРОСТРУКТУР (ЗА МАТЕРІАЛАМИ НОБЕЛІВСЬКОЇ ЛЕКЦІЇ)

ТЕХНІКА

УДК 621.382 4

д.т.н., проф. Баранов В.В. (БелГУИР, г.Минск)

Ковальчук Н.С. (УП Завод «Транзистор»)

Сякерский В.С. (УП «Белмикросистемы»)

к.т.н. Чигирь Г.Г. (УП «Белмикросистемы»)

к.т.н., доц. Цырельчук И.Н. (БГУИР)

ПРОГНОЗИРОВАНИЕ НАДЕЖНОСТИ ПОДЗАТВОРНОГО ДИЭЛЕКТРИКА МОП СБИС

Розроблений метод призначений для аналізу надійності діелектричного шару на основі виміру параметрів часозалежного пробоя діелектричних шарів і застосовується для експресного контролю дефектності і надійності тонких підзатворних діелектриків завтовшки 5 – 100 нм. Діапазон контролю величини заряду пробоя діелектричного шару складає 10^{-5} - 50 Кл/см², погрішність контролю $\Delta = \pm 10\%$ при довірчій вірогідності 0,95.

Ключові слова: діелектрик, пробій, оцінка надійності.

Разработанный метод предназначен для анализа надежности диэлектрического слоя на основе измерения параметров времязависимого пробоя диэлектрических слоев и применяется для экспрессного контроля дефектности и надежности тонких подзатворных диэлектриков толщиной 5 – 100 нм. Диапазон контроля величины заряда пробоя диэлектрического слоя составляет 10^{-5} - 50 Кл/см², погрешность контроля $\Delta = \pm 10\%$ при доверительной вероятности 0,95.

Ключевые слова: диэлектрик, пробой, оценка надёжности.

The developed method is intended for the analysis of reliability of dielectric layer on the basis of measurement of parameters of time dependent breakdown of dielectric layers and applied to the express control of deficiency and reliability of thin gate dielectrics by thickness 5 - 100 nanometers. The range of the control of size of a charge of breakdown of a dielectric layer makes 10^{-5} - 50 Kl/cm², a control error $D = \pm 10\%$ at confidence coefficient 0,95.

Keywords: dielectric, breakdown, reliability estimate.

УДК 681.3(07)

к.т.н. Боряк К.Ф. (ДП НЦТМ)

МОДЕЛЬ БЕЗОТКАЗНОСТИ СЛОЖНОГО ВОССТАНАВЛИВАЕМОГО ОБЪЕКТА РАДИОЭЛЕКТРОННОЙ ТЕХНИКИ

Пропонується модель безвідмовності складного відновлюваного об'єкту РЕТ, що враховує ієрархічну конструктивну структуру об'єкту і послідовно-паралельне з'єднання елементів в структурній схемі надійності. Модель призначена для здобуття функцій вірогідності безвідмовної роботи елементів і об'єкту в цілому, представлених своїми апроксимаціями в заданій кількості дискретних значень напрацювання.

Ключові слова: складний відновлюваний об'єкт РЕТ, надійність.

Предлагается модель безотказности сложного восстанавливаемого объекта РЭТ, учитывающая иерархическую конструктивную структуру объекта и последовательно-параллельное соединение элементов в структурной схеме надежности. Модель предназначена

для получения функций вероятности безотказной работы элементов и объекта в целом, представленных своими аппроксимациями в заданном количестве дискретных значений наработки.

Ключевые слова: сложный восстанавливаемый объект РЭТ, надежность.

The model of faultlessness of difficult refurbishable object of RET, taking into account the hierarchical structural structure of object and successive-parallel connection of elements in the flow diagram of reliability is offered. A model is intended for the receipt of functions of probability of faultless work of elements and object on the whole, presented the approximations in the set amount of discrete values of work.

Keywords: difficult refurbishable object of RET, reliability.

УДК 681.518.5

к.т.н. Глухов С.І. (ВІКНУ)

ДІАГНОСТУВАННЯ ЦИФРОВИХ РАДІОЕЛЕКТРОННИХ КОМПОНЕНТІВ ТИПОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗАМІНИ РАДІОЕЛЕКТРОННОЇ ТЕХНІКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО МЕТОДУ У ВІЙСЬКОВИХ РЕМОНТНИХ ОРГАНАХ

У статті пропонується рішення науково-технічної задачі діагностування цифрових радіоелектронних компонентів типових елементів заміни радіоелектронної техніки з використанням нового методу, заснованого на безконтактному зйомі діагностичної інформації.

Ключові слова: військові ремонтні органи, електромагнітний метод діагностування, цифрові типові елементи заміни, радіоелектронні компоненти.

В статье предлагается решение научно-технической задачи диагностирования цифровых радиоэлектронных компонентов типовых элементов замены радиоэлектронной техники с использованием нового метода, основанного на бесконтактном съеме диагностической информации..

Ключевые слова: военные ремонтные органы, электромагнитный метод диагностирования, цифровые типичные элементы замены, радиоэлектронные компоненты.

In the article the solution of the scientific and technical problem of the diagnosis of the digital radio-electronic components of the standard elements of the replacement of radio-electronic technology with the use of a new method, based on the noncontact output of diagnostic information, is proposed.

Keywords: military maintenance organization, an electromagnetic method of diagnosing, digital typical elements of replacement, radio-electronic components.

УДК 621.391

д.ф.-м.н., доц. Дроздов В.О. (ВІОНПУ)
к.т.н., доц. Василювський В.В. (ВІОНПУ)
к.т.н., проф. Головань В.Г. (ВІОНПУ)

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ПЛАНУВАННЯ Й ОРГАНІЗАЦІЇ НДДКР У СФЕРІ ОБОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У даній статті автори характеризують сучасні тенденції, особливості й концептуальні погляди відносно організації планування й організації науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у сфері оборонної діяльності. Зокрема, аналізуються загальні проблеми керівництва, проблеми розподілу ресурсів і структура загальної задачі планування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у сучасному процесі створення засобів збройної боротьби

Ключові слова: науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи, розподіл ресурсів, створення засобів збройної боротьби.

В данной статье авторы характеризуют современные тенденции, особенности и концептуальные взгляды относительно организации планирования и организации научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ в сфере оборонительной деятельности. В частности, анализируются общие проблемы руководства, проблемы распределения ресурсов и структура общей задачи планирования научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ в современном процессе создания средств вооруженной борьбы.

Ключевые слова: научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы, распределение ресурсов, создания средств вооруженной борьбы.

In the given article authors characterise modern lines, features and conceptual sights concerning the organisation of planning and the organisation of research and developmental works in sphere of defensive activity. In particular, the general problems of a management, a problem of distribution of resources and structure of the general problem of planning of research and developmental works in modern process of creation of means of the armed struggle are analyzed.

Keywords: scientifically - research and experimentally are designer works, to allocation of resources, creations of facilities of the armed fight.

УДК 621.391

Євсюк М.М. (ЛуцНТУ)

ВЛАСТИВОСТІ УЗАГАЛЬНЕНОГО ГАУСОВОГО ІМПУЛЬСУ У ЧАСОВІЙ ОБЛАСТІ

Отримані аналітичні вирази, що описують узагальнений гаусовий імпульс в часовій області, приведені графіки імпульсу при різних значеннях визначальних параметрів, на основі чого досліджена його поведінка і властивості. Розглянуто практичний приклад, який ілюструє можливість синтезу гаусового імпульсу із заданою кореляційною властивістю. Показана можливість застосування узагальненого гаусового імпульсу в пристроях радіолокації та зв'язку.

Ключові слова: гаусовий імпульс, кореляційна функція, математичний опис, надширокополосний сигнал, радіозв'язок, радіолокація

Получены аналитические выражения, описывающие обобщенный гауссовый импульс во временной области, приведены графики импульса при различных значениях определяющих параметров, на основе чего исследовано его поведение и свойства. Рассмотрен практический пример, иллюстрирующий возможность синтеза гауссового импульса с заданным корреляционным свойством. Показана возможность применения обобщенного гауссового импульса в устройствах радиолокации и связи.

Ключевые слова: гауссовый импульс, корреляционная функция, математическое описание, сверхширокополосный сигнал, радиосвязь, радиолокация

Analytical expressions describing the generalized Gaussian pulse in a time domain are obtained; pulse diagram in different values of defining parameters are presented; on this basis the pulse behavior and properties were investigated. A practical example illustrating the possibility of synthesis of Gaussian pulse with the given cross-correlation property is considered. The possibility of application of the generalized Gaussian pulse in radio communication devices is shown.

Keywords: Gaussian pulse, correlation function, mathematic description, super wideband signal, radio communications, radio location

АНАЛІЗ СТАНУ СУПУТНИКОВОГО НАВІГАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ

Стаття присвячена аналізу існуючих та тих що, розробляються, супутникових навігаційних систем GPS, Глонасс і Galileo, а також обґрунтуванню необхідності розробки нового приймача сумісного зі всіма супутниковими навігаційними системами. Розроблена структурна схема універсального приймача.

Ключові слова: супутникові навігаційні системи, GPS, Глонасс, Galileo.

Статья посвящена анализу существующих и разрабатываемых спутниковых навигационных систем GPS, Глонасс и Galileo, а также обоснованию необходимости разработки нового приемника совместимого со всеми спутниковыми навигационными системами. Разработана структурная схема универсального приемника.

Ключевые слова: спутниковые навигационные системы, GPS, Глонасс, Galileo.

Article is devoted to the analysis of existing and development satellite navigating systems GPS, GLONASS and Galileo, and also to substantiation of necessity of working out of the new receiver compatible to all satellite navigating systems. The block diagramme of the universal receiver is developed.

Keywords: satellite navigating systems, GPS, GLONASS, Galileo.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОЇ КІЛЬКОСТІ ПАРКУ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ЗА ГРУПАМИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ШЛЯХОМ ВИРІШЕННЯ «КЛАСИЧНОЇ» ЗАДАЧІ ЕРЛАНГА

У статті подано основні положення методичного апарату раціоналізації кількісного складу парку рухомого складу частин і підрозділів Збройних сил України за групами експлуатації. При цьому показано процедуру визначення раціональної кількості автомобілів у групі експлуатації, на основі визначення характеристик n-канальної системи масового обслуговування. Суцність даного методичного апарату полягає у визначенні кількості автомобілів різного типу і призначення, при якій забезпечується задана вірогідність обслуговування транспортних заявок.

Ключові слова: кількісний склад парку рухомого складу, обслуговування транспортних заявок.

В статье представлены основные положения методического аппарата рационализации количественного состава парка подвижного состава частей и подразделов Вооруженных сил Украины по группам эксплуатации. При этом показана процедура определения рационального количества автомобилей в группе эксплуатации, на основе определения характеристик n-канальной системы массового обслуживания. Суцность данного методического аппарата заключается в определении количества автомобилей разного типа и назначения, при которой обеспечивается заданная вероятность обслуживания транспортных заявок.

Ключевые слова: количественный состав парка подвижного состава, обслуживание транспортных заявок.

In the article the substantive provisions of methodical vehicle of rationalization of quantitative composition of park of rolling stock of parts and subsections of Military powers of Ukraine are given after the groups of exploitation. Procedure of determining the rational amount of cars is thus rotined in the group of exploitation, on the basis of determination of descriptions of the n-channels queuing system.

Essence of this methodical vehicle consists in determining the amount of cars of different type and setting, which the set authenticity of maintenance of transport requests is provided at.

Keywords: quantitative composition of park of rolling stock, transport requests is provided.

УДК 81.411.1Я 73

д.т.н., проф. Мокрицький В.А. (ОНПУ)

д.т.н., проф. Ленков С.В. (ВІКНУ)

к.т.н. Банзак О.В. (ОДІВТ)

к.т.н. Гунченко Ю.О. (ОНУ)

к.т.н. Пашков О.С. (ГУР ЗСУ)

ВПЛИВ ІОНІЗУЮЧИХ ВИПРОМІНЮВАНЬ НА ЕПІТАКСІЙНІ ШАРИ ФОСФІДУ ГАЛІЯ

Досліджено радіаційну стійкість епітаксійних шарів фосфіду галію. Дослідження проводилися на шарах з монокристалічними підкладками з різною провідністю. Показана залежність від дози відносної зміни концентрації носіїв заряду, їхньої рухливості й питомого опору, а також залежність від дози відносної зміни електричних параметрів шарів фосфіду галію, вирощених на напівізолюючих підкладках.

Ключові слова: радіаційна обробка, доза опромінення, електрон, концентрація носіїв заряду.

Исследована радиационная стойкость эпитаксиальных слоев фосфида галлия. Исследования проводились на слоях с монокристаллическими подложками с различной проводимостью. Показана дозовая зависимость относительного изменения концентрации носителей заряда, их подвижности и удельного сопротивления, а также дозовая зависимость относительного изменения электрических параметров слоев фосфида галлия, выращенных на полупроводящих подложках.

Ключевые слова: радиационная обработка, доза облучения, электрон, концентрация носителей заряда.

Irradiation stability of epitaxial layer of gallium phosphide is explored. Researches were spent on layers with monocrystal substrates with various conductivity. It is shown doze dependence of the relative change of concentration of charge carriers, their mobility and a specific resistance, and also doze dependence of the relative change of electrical parametres of layers gallium phosphide, grown up on semi-insulating substrates.

Keywords: radiative processing, radiation dose, an electron, carrier concentration.

УДК 681.518.5

к.т.н Панін В.Г. (ВІКНУ)

к.т.н Шваб В.К. (ВІКНУ)

Жиров Б.Г. (ВІКНУ)

Солодєєва Л.В. (ВІКНУ)

АНАЛІЗ МЕТОДІВ ТА ЗАСОБІВ ДІАГНОСТИКИ ТРАНСФОРМАТОРНОГО ОБЛАДНАННЯ

У статті проведено аналіз методів та засобів діагностики трансформаторного обладнання. А також проаналізовано види діагностичної цінності методів контролю процесів, які відбуваються у трансформаторі.

Ключові слова: трансформатор, діагностика дефектів.

В статье проведен анализ методов и средств диагностики трансформаторного оборудования. А также проанализированы виды диагностической ценности методов контроля процессов, которые происходят в трансформаторе.

Ключевые слова: трансформатор, диагностика дефектов.

The analysis of methods and facilities of diagnostics of transformer equipment is conducted in the article. And also the types of diagnostic value of methods of control of processes which take place in a transformer are analysed..

Keywords: transformer, diagnostics of defects.

УДК 561.2.011.56

Якимов В.В. (ДП НЦТМ)

ОПТИМІЗАЦІЯ ТРИВИМІРНОГО МАСИВУ ХМАРИ ТОЧОК

У статті розглядається методика оптимізації тривимірному масиву координат хмари точок отриманого в результаті роботи систем лазерного сканування, яка може використовуватися для збільшення швидкості обробки даних лазерного сканування.

Ключові слова: тривимірний масив координат хмари точок, системи лазерного сканування.

В статье рассматривается методика оптимизации трехмерного массива координат облака точек полученного в результате работы систем лазерного сканирования которая может использоваться для увеличения скорости обработки данных лазерного сканирования.

Ключевые слова: трехмерный массив координат облака точек, системы лазерного сканирования.

In the article the method of optimization of three-dimensional array of co-ordinates of cloud of points is examined got as a result of work of the systems of laser scan-out which can be used for the increase of speed of processing of data of laser scan-out.

Keywords: three-dimensional array of co-ordinates of cloud of points, systems of laser scan-out.

УДК 62-231.3.:621.313.8

к.т.н. Ярмолюк В.М. (НЦ БЗСВ)

МОДЕЛЬ ПРИВОДУ ГОРИЗОНТАЛЬНИХ ПЕРЕМІЩЕНЬ КАБІНИ ТРЕНАЖЕРА БОЙОВОЇ МАШИНИ

Представлено розроблену модель приводу горизонтальних переміщень кабіни тренажера бойової машини (ТБМ) на основі лінійних і дугових електродвигунів (ЛДЕД) постійного струму. Метою розробки моделі є визначення закономірностей функціонування приводу на основі ЛДЕД в умовах ТБМ та одержання його основних функціональних характеристик. Запропоновано спосіб управління кабіною тренажера із застосуванням системи управління з підпорядкованим регулюванням координат електропривода, а також порядок її настройки.

Ключові слова: тренажер бойової машини, лінійні і дугові електродвигуни.

Представлена разработанная модель привода горизонтальных перемещений кабины тренажёра боевой машины (ТБМ) на основе линейных и дуговых электродвигателей (ЛДЭД) постоянного тока. Целью разработки модели является определение закономерностей функционирования привода на основе ЛДЭД в условиях ТБМ и получение его основных функциональных характеристик. Предложено способ управления кабиной тренажёра с использованием системы управления с подчинённым регулированием координат электропривода, а также порядок её настройки.

Ключевые слова: тренажер боевой машины, линейные и дуговые электродвигатели.

The developed model of a drive unit of horizontal travels of a cabin of a training apparatus of a fighting vehicle (TAFV) on the basis of the linear and arc electromotors (AEM) a direct current is presented. The purpose of working out of model is definition of legitimacies of functioning of a drive unit on the basis of AEM in the conditions of TAFV and reception of its basic functional performances. It is offered an expedient of guidance of a cabin of a training apparatus with use of a control system with the subordinated regulation of co-ordinates of the electric drive, and also the order of its adjustment.

Keywords: a fighting vehicle training apparatus, the linear and arc electromotors.

doctor of sciences, **Vikramasinghe R.**
(Institute of environmental of tropics researches (Colombo, Sri-Lanka))

TOXICOLOGY OF CHEMICALS, DIELECTRIC CONSTANTS AND NANOBIOTECHNOLOGY

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

УДК 80

к.філол.н., доц. **Балабін В.В.** (ВІКНУ)
генерал-майор, начальник Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка
д.т.н., проф. **Замаруєва І.В.** (ВІКНУ)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПОБУДОВИ БАГАТОМОВНИХ СИСТЕМ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

Статтю присвячено методологічним засадам розробки систем машинного перекладу. Запропоновано концептуальні, теоретичні і технологічні реалізації знання-орієнтованого підходу до багатомовних систем машинного перекладу. Обґрунтовано очікувані результати від реалізації знання-орієнтованого підходу для розробки інформаційних систем нового покоління.

Ключові слова: системи машинного перекладу, знання-орієнтований підхід, інформаційних систем нового покоління.

Статья посвящена методологическим основам разработки систем машинного перевода. Предложено концептуальные, теоретические и технологические реализации знания-ориентированного подхода к многоязычным системам машинного перевода. Обоснованы ожидаемые результаты от реализации знания-ориентированного подхода для разработки информационных систем нового поколения.

Ключевые слова: системы машинного перевода, знание-ориентированный подход, информационные системы нового поколения.

The article is devoted to the methodological bases of development of the machine translation systems. Conceptual, theoretical and technological realization of knowledge-oriented approach is offered to the multilingual machine translation systems. The expected results are grounded from realization of knowledge-oriented approach for development of the informative systems of new generation.

Keywords: machine translation systems, knowledge-oriented approach, informative systems of new generation.

СИСТЕМА ПОДДЕРЖКИ ПРИНЯТИЯ РЕШЕНИЙ В УСЛОВИЯХ НЕОПРЕДЕЛЕННОСТИ

Статья посвящена проблемам управления военно-техническими системами в условиях неопределенности. Предлагается подход к принятию решений в условиях неопределенности на основе метода дерева решений, в котором используются лингвистические переменные, за счет чего расширяются функциональные возможности в области управления военно-техническими средствами.

Ключевые слова: система поддержки принятия решений, принятия решений в условиях неопределенности, метод дерева решений, нечеткая логика.

Стаття присвячена проблемам управління військово-технічними системами в умовах невизначеності. Пропонується підхід до прийняття рішень в умовах невизначеності на основі методу дерева рішень, в якому використовуються лінгвістичні змінні, за рахунок чого розширюються функціональні можливості в галузі управління військово-технічними засобами.

Ключові слова: система підтримки прийняття рішень, прийняття рішень в умовах невизначеності, метод дерева рішень, нечітка логіка.

The article is devoted to the management problems in the military-technical systems in the uncertainty conditions. Authors offer a decision-making approach in the conditions of vagueness based on the method of decisions tree. It uses linguistic variables, due to what functional possibilities are broaden in military-technical area of management.

Keywords: system of decision-making support, decision-making in the uncertainty conditions, decisions tree, fuzzy logic.

ПОМЕХОУСТОЙЧИВАЯ КЛАССИФИКАЦИЯ РЕПЕРНЫХ ЗНАКОВ С ОБУЧЕНИЕМ МНОГОСЛОЙНОГО ПЕРСЕПТРОНА В ПРОСТРАНСТВЕ ГИПЕРБОЛИЧЕСКОГО ВЕЙВЛЕТ-ПРЕОБРАЗОВАНИЯ

Запропоновано поміхостійкий метод класифікації реперних знаків в просторі гіперболічного вейвлет-перетворення. Оцінена залежність змінювання сумарної ймовірності помибок першого та другого роду при збільшенні середньоквадратичного відхилення.

Ключові слова: реперний знак, багатослойний перцептрон, система автоматизованого оптичного контролю

Предложен помехоустойчивый метод классификации реперных знаков в пространстве гиперболического вейвлет-преобразования. Оценена зависимость изменения суммарной вероятности ошибок первого и второго рода при увеличении среднеквадратического отклонения.

Ключевые слова: реперные знаки, многослойный перцептрон, система автоматизированного оптического контроля.

Noise-immune method for classification of reference characters in area of hyperbolic wavelet transformation is suggested. Dependency of change of summarized likelihood for faults of first and second types while increasing of mean square deviation is estimated.

Keywords: reference character, multilayer perceptron, automated optical control system

ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАЩИЩЕННОСТИ АВТОМАТИЗИРОВАННЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ ТРАНСПОРТНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ РОСТА ТРАНЗИТНЫХ ПЕРЕВОЗОК

У статті розглянуті питання розробки єдиної методології створення систем захисту інформації адаптивного до умов функціонування автоматизованих інформаційних систем транспортних підприємств в умовах збільшення транзитних можливостей України для перевезення вантажів і пасажирів наземним транспортом.

Ключові слова: система захисту інформації, наземний транспорт.

В статье рассмотрены вопросы разработки единой методологии создания систем защиты информации адаптивной к условиям функционирования автоматизированных информационных систем транспортных предприятий в условиях увеличения транзитных возможностей Украины для перевозки грузов и пассажиров наземным транспортом.

Ключові слова: система захисту інформації, наземний транспорт.

In article the questions of development of single methodology of creation of systems of protection of the information adaptive to conditions of functioning of the automated information systems of transport agencies in the conditions of increase of transit possibilities of Ukraine for transportation of cargoes and passengers by transport are considered.

Keywords: system of protection of the information, transport.

МЕТОДИКА БІНОМІАЛЬНИХ ВИПРОБУВАНЬ ОБ'ЄКТІВ ОДНОРАЗОВОГО ВИКОРИСТАННЯ

Приводиться методика випробувань об'єктів одноразового використання на функціональну придатність по схемі Бернуллі. Аналізуються оцінки, що мають властивості гарантованості, які можуть представляти інтерес для практичного використання і дозволяють вирішити задачу планування потрібного об'єму випробувань об'єктів одноразового використання при заданих обмеженнях.

Ключові слова: біноміальні випробування, схема Бернуллі, теорія ймовірностей, аналіз оцінок, властивості гарантованості, об'єкти одноразового використання.

Приводится методика испытаний объектов одноразового использования на функциональную пригодность по схеме Бернулли. Анализируются оценки, обладающие свойством гарантированности, которые могут представлять интерес для практического использования и позволяют решить задачу планирования необходимого объема испытаний объектов одноразового использования при заданных ограничениях.

Ключевые слова: биномиальные испытания, схема Бернулли, теория вероятностей, анализ оценок, свойства гарантированности, объекты одноразового использования.

A procedure of expandable objects fitness testing under the Bernoulli chart is given. Assessments possessing guaranteed properties which are of interest for practical use and allow to solve the task of planning of required extent of expandable objects testing under specified restrictions are analyzed.

Key words: binomial testing, Bernoulli testing, probability theory, analysis of assessments, guaranteed properties, expandable objects.

УДК 681.3.004

Петров А.А. (ВУНУ им. В. Даля, г. Луганск)
д.т.н., проф. Хорошко В.А. (ВИКНУ)

ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ КОМПЛЕКСНОЙ СИСТЕМЫ ЗАЩИТЫ ИНФОРМАЦИИ В СЕТЯХ ОБЩЕГО ПОЛЬЗОВАНИЯ

Стаття присвячена безумовно актуальній, проте досить погано вивченій явній проблемі захисту мереж загального користування (МЗК), зокрема, оцінці ефективності комплексної системи захисту інформації, що використовується в МЗК.

Ключові слова: система захисту інформації, мережі загального користування, інформаційна безпека.

Статья посвящена безусловно актуальной, однако достаточно плохо изученной явной проблеме защиты сетей общего пользования (СОП), в частности, оценке эффективности комплексной системы защиты информации, используемой в СОП.

Ключевые слова: система защиты информации, сети общего пользования, информационная безопасность.

Article is devoted to certainly actual, however to the badly enough investigated obvious problem of protection of networks of the general using (NGU), in particular, to an estimation of efficiency of complex system of protection of the information used in NGU.

Keywords: system of protection of the information, a network of the general using, information safety..

УДК 551.588.7

д.т.н., проф. Сбітнєв А.І. (ВІКНУ)
д.військ.н., проф. Романченко І.С. (ЦНДІ ЗСУ)
к.т.н. Бутенко С.Г. (Жит. танк.-рем. 3-д)
Коновалова Н.В. (Жит. танк.-рем. 3-д)
Шмиголь В.М. (ВІКНУ)

ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МОНІТОРІНГУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ОБ'ЄКТИ ВІЙСЬКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

У роботі наведені елементи технології прогнозування стану навколишнього середовища (ТПСНС) із застосуванням засобів Microsoft Excel.

Ключові слова: навколишнє середовище, екологічний моніторинг, діяльність військово-технічних об'єктів.

В работе приведенные элементы технологии прогнозирования состояния окружающей среды (ТПСНС) с применением средств Microsoft Excel.

Ключевые слова: окружающая среда, экологический мониторинг, деятельность военно-технических объектов.

In-process the resulted elements of technology of prognostication of the state of environment (TPSNS) are with the use of facilities of Microsoft Excel.

Keywords: environment, ecological monitoring, activity of military-technical objects.

МЕТОДИКА ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЙ ОЦЕНКИ РЕЗУЛЬТАТОВ ДИАГНОСТИРОВАНИЯ ОТКАЗОВ В РАСПРЕДЕЛЕННЫХ АВТОМАТИЗИРОВАННЫХ СИСТЕМАХ УПРАВЛЕНИЯ ВОЗДУШНЫМ ДВИЖЕНИЕМ

У даній статті як кількісна оцінка достовірності результатів діагностування пропонується використовувати довірчу інтервальну оцінку вірогідності отримання результату, що правильно відображає розподіл несправностей в системі.

Ключові слова: діагностування, довірча інтервальна оцінка вірогідності, розподіл несправностей в системі.

В данной статье в качестве количественной оценки достоверности результатов диагностирования предлагается использовать доверительную интервальную оценку вероятности получения результата, правильно отражающего распределение неисправностей в системе.

Ключевые слова: диагностирование, доверительная интервальная оценка вероятности, распределение неисправностей в системе.

In given article as a quantitative estimation of reliability of results of diagnosing it is offered to use a confidential interval estimation of probability of reception of the result the correctly reflecting distribution of malfunctions in system.

Keywords: diagnosing, a confidential interval estimation of probability, distribution of malfunctions in system

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ

У статті розглядається необхідність модернізації та інформатизації сучасної освіти, як спосіб задоволенні потреб суспільства, а також застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в навчально-виховному процесі задля його полегшення та інтенсифікації.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, інноваційна освіта, інформаційне суспільство, комп'ютерні програми, громадянська освіта.

В статье рассматривается необходимость модернизации и интенсификации современного образования, как способ удовлетворения требований общества, а также использования информационно-коммуникационных технологий в учебно-воспитательном процессе для его улучшения и интенсификации.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, инновационное образование, информационное общество, компьютерные программы, гражданское образование.

the article is dedicated to the necessity of modernization and informatization of modern education as a mean of meeting demands of society, and also use of new information-communication technologies in the process of education for its making easier and more intensive.

Key words: information-communication technologies, innovation education, information society, computer programs, civil education.

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ І ВОЄННА БЕЗПЕКА

УДК 621.5

д.т.н., проф. Лєнков С.В. (ВІКНУ)
д.т.н., проф. Науменко М.І. (ДВОН МО)
Крихта В.В. (ВІКНУ)
Куташев В.І. (ВАТ «Інститут автоматики», м.Київ)

ОДИН ІЗ СПОСОБІВ НЕФОРМАЛЬНОГО ОПИСУ РЕКУРЕНТНОГО МЕТОДУ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЗАДАЧ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИЯВЛЕННЯ ВІДМОВ У СКЛАДІ РЕЗО

У статті розглянуто один із способів неформального опису рекурентного методу для розробки математичних моделей і методів оптимізації процесів виявлення і пошуку відмов у складі складних зразків озброєння і військової техніки.

Ключові слова: діагностування, контроль працездатності, відмова, складні зразки озброєння і військової техніки.

В статье рассмотрен один из способов неформального описания рекуррентного метода для разработки математических моделей и методов оптимизации процессов выявления и поиска отказов в составе сложных образцов вооружения и военной техники.

Ключевые слова: диагностирование, контроль работоспособности, отказ, сложные образцы вооружения и военной техники.

In the article one of methods of informal description of recurrent method is considered for development of mathematical models and methods of optimization of processes of exposure and search of refuses in composition the difficult standards of armament and military technique.

Keywords: diagnosticating, control of capacity, refuse, difficult standards of armament and military technique.

УДК 623.094; 623.1/7

д.т.н, проф. Кравець І.А. (НАОУ)
Юфа Є.А. (НАОУ)
Бурлюк В.А. (НАОУ)
Городов К.В. (НАОУ)

ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ НОВИХ ВИДІВ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ

В статті розглянуті і проаналізовані особливості реалізації перспективних шляхів розвитку оборонно-промислового комплексу України в сучасних військово-політичних і економічних умовах. Визначені пріоритетні напрямки розвитку нових видів озброєння і військової техніки з урахуванням досвіду останніх збройних конфліктів та ресурсних можливостей держави.

Ключові слова: шляхи розвитку; пріоритетні напрямки; озброєння.

В статье рассмотрены и проанализованы особенности реализации перспективных путей развития оборонно-промышленного комплекса Украины в современных военно-политических и экономических условиях. Определены приоритетные направления развития новых видов вооружения и военной техники с учетом опыта последних вооруженных конфликтов и ресурсных возможностей государства.

Ключевые слова: пути развития; приоритетные направления, вооружение.

The, article contains the analysis of the features of realization of perspective ways of defensive-industrial complex of Ukraine development in modern military-political and economic conditions. The priority trends of new kinds of weapon and military equipment development are determined taking into account the recent armed actions and the resources of the country.

Keywords: ways of development, priority trends, weapon.

ПРАВООХОРОННА ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Національна безпека України на державному кордоні є складовою частиною системи забезпечення національної безпеки і повинна забезпечуватись шляхом проведення виваженої прикордонної політики відповідно до прийнятих в установленому порядку доктрин, концепцій, стратегій і програм у політичній, економічній, соціальній, військовій, екологічній, науково-технічній, інформаційній та інших сферах, правоохоронна функція ДПСУ містить в собі аспекти реалізації основних правоохоронних напрямків діяльності держави: забезпечення національної безпеки, охорону правопорядку, дотримання прав людини. На підставі аналізу правового забезпечення реалізації правоохоронної функції ДПСУ та з урахуванням світових стандартів запропоновано шляхи на поступове створення ефективних механізмів дотримання прав людини на державному кордоні. Визначено напрямки подальших наукових досліджень - дослідження теоретико-методологічних та вдосконалення адміністративно-правових засад функціонування системи державного управління у сфері охорони державного кордону в умовах інтеграції до Європейського Союзу.

Ключові слова: національна безпека, правове забезпечення.

Национальная безопасность Украины на государственной границе является составной частью системы обеспечения национальной безопасности и должна обеспечиваться путем проведения взвешенной пограничной политики в соответствии с принятыми в установленном порядке доктринами, концепциями, стратегиями и программами, в политической, экономической, социальной, военной, экологической, научно-технической, информационной и других сферах. Правоохранительная функция ГПСУ включает в себе аспекты реализации основных правоохранительных направлений деятельности государства: обеспечение национальной безопасности, охрану правопорядка, соблюдения прав человека. На основании анализа правового обеспечения реализации правоохранительной функции ДПСУ и с учетом мировых стандартов предложены пути на постепенное создание эффективных механизмов соблюдения прав человека на государственной границе. Определены направления последующих научных исследований – исследование теоретико-методологических и совершенствование административно-правовых принципов функционирования системы государственного управления в сфере охраны государственной границы в условиях интеграции к Европейскому Союзу.

Ключевые слова: национальная безопасность, правовое обеспечение.

The national security of Ukraine at the State Border is an integral part of the state security system and it must be provided by the conduct of weighted border guard policy according to the appropriately adopted doctrines, concepts, strategies and programs in political, economical, social, military, war, ecological, scientific and technical, informational and other spheres. The law enforcement function of the State Border Guard Service implicates the aspects of implementation the main law enforcement courses of the state: national security provision, law and order enforcement, adherence to human rights. The ways of gradual effective mechanism creation as to the human rights adherence at the State Border have been suggested on the basis of the legal security analysis in implementing the law enforcement function of the State Border Guard Service of Ukraine and taking into consideration the worldwide standards. The following directions of further scientific investigation have been defined - investigation of theoretical and methodological, improvement of administrative and legal basis of operation of the state administration system in the sphere of the State Border security under the conditions of European Union integration.

Keywords: national safety, legal groundwork

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ У ВОЄННІЙ СФЕРІ

У статті зроблено спробу розглянути наукові погляди щодо головних аспектів дослідження державної політики в сфері національної безпеки. Розглянуто підходи різних авторів до розуміння проблем національної безпеки. Визначено сутність основних понять в сфері національної безпеки. Розглянуто деякі аспекти державної політики в сфері забезпечення національної безпеки України. Запропоновано раціонально-логічну модель дослідження державної політики у сфері забезпечення національної безпеки.

Ключові слова: національна безпека, національний ідеал, національна ідея, національні цінності, національні інтереси, загроза національним інтересам.

В статье сделана попытка рассмотреть научные взгляды относительно главных аспектов исследования государственной политики в сфере национальной безопасности. Рассмотрены подходы разных авторов к пониманию проблем национальной безопасности. Определена сущность основных понятий в сфере национальной безопасности. Рассмотрены некоторые аспекты государственной политики в сфере обеспечения национальной безопасности. Предложена рационально-логическая модель исследования государственной политики в сфере обеспечения национальной безопасности.

Ключевые слова: национальная безопасность, национальный идеал, национальная идея, национальные ценности, национальные интересы, угроза национальным интересам.

In the current article there is made an attempt to consider scientific points of view as to research main aspects of state policy in the sphere of national security. The approaches of different authors to understanding of national security issues are considered. The contents of main notions in the sphere of national security are defined. Some aspects of state policy in the sphere of providing national security are considered. The rational logical model of state policy research in the sphere of providing national security is offered.

Keywords: national safety, national ideal, national idea, national values, national interests, threat to national interests.

НАЦІОНАЛЬНО-ЕТНІЧНІ КОНФЛІКТИ У КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

У статті розглядаються деякі проблеми формування і загострення національно-етнічних конфліктів, особливості застосування інформаційно-психологічного впливу з метою розпалювання міжнаціональних конфліктів, взаємозв'язок інформаційної безпеки держави з національно-етнічними відносинами. Умови для попередження виникнення національно-етнічних конфліктів створило б об'єднання зусиль представників органів державної влади, вчених-етнологів, політологів, психологів, конфліктологів, інформаційних аналітиків, представників інших галузей знань.

Ключові слова: національно-етнічний конфлікт, інформаційно-психологічний вплив, етнополітична ситуація, інформаційна безпека, базові цінності людини, нові інформаційні технології, доктрина інформаційної безпеки України, організаційні заходи, глобалізація, інтенсифікація міжнародних контактів.

В статье рассматриваются некоторые проблемы формирования и обострения национально-этнических конфликтов, особенности применения информационно-психологического воздействия с целью разжигания межнациональной розни, взаимосвязь информационной безопасности государства с национально-этническими отношениями. Условия для предупреждения возникновения национально-этнических конфликтов создало бы

объединение усилий представителей органов государственной власти, ученых-этнологов, политологов, психологов, конфликтологов, информационных аналитиков, представителей других отраслей знаний.

Ключевые слова: национально-этнический конфликт, информационно-психологическое воздействие, этнополитическая ситуация, информационная безопасность, базовые ценности человека, новые информационные технологии, доктрина информационной безопасности Украины, организационные мероприятия, глобализация, интенсификация международных контактов.

The article deals with some problems of formation and aggravation of the national-ethnic conflicts, as well as some features of application of the informational and psychological influence for the purpose of incitement of ethnic hatred, interrelation of the informational security of the state with national-ethnic relations. Conditions for the prevention of national-ethnic conflicts would initiate the integrating efforts of the officials, scientist-ethnologists, political scientists, psychologists, conflictologists, information analysts, representatives of other sciences.

Keywords: national-ethnic conflict, informational and psychological influence, ethno-political situation, informational security, basic human values, new informational technologies, informational security doctrine of Ukraine, organizational activities, globalization, intensification, international contacts.

УДК 32.019.5

к.т.н. Перегудов Д.О. (ВІКНУ)

Гришин С.П. (ВІКНУ)

к.військ.н., доц. Корняков О.С. (ВІКНУ)

Ленков Є.С. (ДП «Укрінмаш»)

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ОСНОВНИХ ДЖЕРЕЛ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ

У зв'язку з глобальним характером проблем забезпечення ефективного, надійного і екологічно безпечного енергопостачання і зростаючою взаємозалежністю між країнами-виробниками, транзитними країнами і державами-споживачами, необхідно розвивати партнерські стосунки між всіма зацікавленими сторонами в цілях зміцнення глобальної енергетичної безпеки. Кращий спосіб добитися успіхів в цій області - формування прозорих, ефективних і конкурентних світових енергетичних ринків.

Ключові слова: енергопостачання, глобальна енергетична безпека, військовий конфлікт, енергетичний ринок.

В связи с глобальным характером проблем обеспечения эффективного, надежного и экологически безопасного энергоснабжения и растущей взаимозависимостью между странами-производителями, транзитными странами и государствами-потребителями, необходимо развивать партнерские отношения между всеми заинтересованными сторонами в целях укрепления глобальной энергетической безопасности. Лучший способ добиться успехов в этой области - формирование прозрачных, эффективных и конкурентных мировых энергетических рынков.

Ключевые слова: энергоснабжение, глобальная энергетическая безопасность, военный конфликт, энергетический рынок.

In connection with global character of problems of providing of effective, reliable and ecologically safe energy supply and growing interdependence between countries-producers, by transit countries and states-users, it is necessary to develop partner relations between all interested parties for strengthening of global power safety. The best method to obtain successes in this area is forming of transparent, effective and competition world power markets.

Keywords: energy supply, global power safety, military conflict, power market.

ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ З МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ВЛАДИ ТА НАДАННЯ ДОПОМОГИ МІСЦЕВОМУ НАСЕЛЕННЮ У КОНТЕКСТІ ПРОВЕДЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА ДОСВІДОМ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ УКРАЇНСЬКИМ МИРОТВОРЧИМ КОНТИНГЕНТОМ В РЕСПУБЛІЦІ ІРАК У 2003-2005 РР..

У статті використано досвід виконання завдань українським миротворчим контингентом (УМК) в Республіці Ірак протягом 2003 - 2005 рр., який показав, що для забезпечення більш ефективного проведення інформаційно-психологічних операцій широко використовувались можливості цивільно-військового співробітництва (далі – ЦВС) з метою створення сприятливих умов виконання завдань контингентом та досягнення кінцевої мети операцій.

Ключові слова: миротворчий контингент, інформаційно-психологічна операція.

В статье использован опыт выполнения заданий украинским миротворческим контингентом (УМК) в Республике Ирак в течение 2003 - 2005 гг., который показал что для обеспечения более эффективного проведения информационно-психологических операций широко использовались возможности гражданского-военного сотрудничества (далее – ЦВС) с целью создания благоприятных условий выполнения заданий контингентом и достижение конечной цели операций.

Ключевые слова: миротворческий контингент, информационно-психологическая операция.

In article the experience of performance of tasks by the Ukrainian peace-making contingent (UPMC) in Republic Iraq during 2003 - 2005 has shown that for maintenance of more effective carrying out of information-psychological operations the possibilities of the civil-military cooperation (further - UPMC) for the purpose of creation of favorable conditions of performance of tasks by a contingent and achievement of an ultimate goal of operations were widely used.

Keywords: a peace-making contingent, information-psychological operation.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ІНОЗЕМНИМИ ДЕРЖАВАМИ

У даній статті виокремлено, прокоментовано та згруповано за галузевою ознакою основні проблемні аспекти, які мають відчутний вплив негативного характеру на динамку успішної реалізації державної політики у сфері військово-технічного співробітництва (ВТС) України з іноземними державами на сучасному етапі. Цільовою аудиторією зазначеної роботи є співробітники суб'єктів національної системи ВТС України з іноземними державами, а також спеціалісти у сфері ВТС та дослідники відповідної галузі.

Ключові слова: військово-технічне співробітництво, оборонно-промисловий комплекс, національна безпека, військово-технічна політика, озброєння та військова техніка, зовнішня політика, товари військового призначення та подвійного використання, збройні сили, експортний контроль.

В данном полу выделено, прокомментировано и сгруппировано по отраслевому признаку основные проблемные аспекты, которые имеют ощутимое влияние негативного характера на динамику успешной реализации государственной политики в сфере военно-технического сотрудничества (ВТС) Украины с иностранным государствами на современном этапе. Целевой

аудиторией отмеченной работы с сотрудниками субъектов национальной системы ВТС Украины с иностранными государствами, а также специалисты в сфере ВТС и исследователи соответствующей отрасли.

Ключевые слова. Военно-техническое сотрудничество, оборонно-промышленный комплекс, национальная безопасность, военно-техническая политика, вооружение и военная техника, внешняя политики. товары военного применения и двойного использования, вооруженные силы, экспортный контроль.

The author in this article singled out, commented and grouped by applied factor key problematic issues which may have significant negative influence on the dynamics of successful implementation of the state policy in the field of international armaments cooperation of Ukraine with foreign countries at the current stage. Target audience for the above-mentioned research are employees and officers of armaments cooperation of Ukraine with foreign states, scholars and researchers of the relative branch.

Keywords: international armaments cooperation, defence industry, homeland security, armaments policy, armaments and military equipment, external policy, military and dual-purpose goods, armed forces, export control.

УДК 623.51

Д.Т.Н., С.Н.С. Шворов С.А. (ВІКНУ)
К.ВІЙСЬК.Н., доц. Вішняков В.В. (ВІКНУ)
к.пед.н., доц. Каленський А.А. (ВІКНУ)

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ДОЦІЛЬНОЇ КІЛЬКОСТІ БОЙОВИХ ОДИНИЦЬ В СКЛАДІ АРТИЛЕРІЙСЬКИХ (РЕАКТИВНО-АРТИЛЕРІЙСЬКИХ) ПІДРОЗДІЛІВ

У статті приводиться методика визначення доцільної кількості бойових одиниць із перспективним артилерійським (реактивно-артилерійським) озброєнням у складі підрозділу. В методиці використана математична модель контрбатареїної боротьби двох сторін, які мають озброєння з ТТХ, що задаються. З використанням моделі визначається залежність кінцевого результату контрбатареїної боротьби від початкового співвідношення кількості бойових одиниць сторін та співвідношення їх бойової ефективності. В математичній моделі в якості основних показників бойової ефективності використовуються ефективна швидкострільність бойової одиниці та тривалість бою, котрі дозволяють оцінити результат глибокої модернізації озброєння, засобів розвідки та управління артилерійських (реактивно-артилерійських) підрозділів по результату бою.

Ключові слова: артилерійське (реактивно-артилерійське) озброєння; контрбатареїна боротьба.

В статье приводится методика определения целесообразного количества боевых единиц с перспективным артиллерийским (реактивно-артиллерийским) вооружением в составе подразделения. В методике использована математическая модель контрбатареиной борьбы двух сторон, которые имеют вооружение с заданными ТТХ. С использованием модели определяется зависимость конечного результата контрбатареиной борьбы от первоначального соотношения количества боевых единиц сторон и соотношения их боевой эффективности. В математической модели в качестве основных показателей боевой эффективности используются эффективная скорострельность боевой единицы и продолжительность боя, которые позволяют оценить результат глубокой модернизации вооружения, средств разведки и управления артиллерийских (реактивно-артиллерийских) подразделений по результату боя.

Ключевые слова: артиллерийское (реактивно-артиллерийское) вооружение; контрбатареиная борьба.

The article tells about the methodology of determining the number of battle units with perspective artillery (reactive artillery) armament in an element. The mathematical counterbattery fight model of two sides, which have the armament with the established performance characteristics are used in the methodology. The usage of this model determines the counterbattery final result's dependence from the

original ratio of the battle units' number of sides to the ratio of its battle effectiveness. The effective rate of fire and combat period, which allow evaluating result of armament modernization, means of intelligence and control of artillery (rocket-artillery) units are used in mathematical model as the basic combat efficiency indicators.

Keywords: artillery (reactive artillery); counterbattery fight.

УДК 623.4

д.т.н., проф. Шинкарук О.М. (ХНУ)
к.т.н. Лисий М.І. (НАДПСУ)

ІДЕНТИФІКАЦІЯ МІСЦЕПОЛОЖЕННЯ ПРАВОПОРУШНИКА

Ідентифікація місцеположення правопорушника у площинній підсистемі технічного контролю для однорідних геоінформаційних умов функціонування, у порівнянні з діючою методикою, дозволяє звужити ширину і скоректувати місцеположення правопорушника на лінії висунення сил охорони

Ключові слова: ідентифікація, місцеположення, правопорушник.

Идентификация местоположения правонарушителя в площадной подсистеме технического контроля для однородных геоинформационных условий функционирования, по сравнению с действующей методикой, позволяет сузить ширину и скорректировать местоположение правонарушителя на линии выдвижения сил охраны

Ключевые слова: идентификация, местоположение, правонарушитель.

Authentication of site the offender in the area subsystem of technical control for homogeneous operating conditions, with an operating method, allows to narrow a width and correct the site of offender on the line of advancement of forces of guard

Keywords: authentication, location, offender.

ПЕДАГОГІКА

УДК 378.14

к.ф.-м.н, доц. Андрухова О.В. (АлтГТУ, Барнаул, РФ)
к.ф.-м.н, доц. Жуковская Т.М. (АлтГТУ, Барнаул, РФ)
к.ф.-м.н, доц. Кустов С.Л. (АлтГТУ, Барнаул, РФ)
к.ф.-м.н, доц. Науман Л.В. (АлтГТУ, Барнаул, РФ)

СОЧЕТАНИЕ ДИРЕКТИВНЫХ И НЕДИРЕКТИВНЫХ МЕТОДОВ КОНТРОЛЯ ОЦЕНКИ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ В РАМКАХ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

У статті розглянуто поєднання директивного і недирективного методів контролю знань студентів як метод реалізації інноваційних технологій в системі вищої освіти. На прикладі кафедри «Загальна фізика» Алтайського державного технічного університету ім. І.І. Ползунова аналізується використання даних методів контролю і оцінки знань студентів. Показані їх переваги і недоліки, запропоновані можливі дороги вирішення поставленої проблеми.

Ключові слова: директивний, недирективний, тестування, олімпіада.

В статье рассмотрено сочетание директивного и недирективного методов контроля знаний студентов как метод реализации инновационных технологий в системе высшего образования. На примере кафедры «Общая физика» Алтайского государственного технического университета им. И.И. Ползунова анализируется использование данных методов контроля и оценки знаний студентов. Показаны их преимущества и недостатки, предложены возможные пути решения поставленной проблемы.

Ключевые слова: директивный, недирективный, тестирование, олимпиада

This article is devoted to the complex of directive and non-directive students' knowledge control methods as a way to realize innovative technologies in high-educational system. A research in Altai State Technological University's General Physics department was used to analyze the effectiveness of such students' knowledge control methods. It has been shown advantages & drawbacks of these methods, and possible ways to solve the current problem, as well.

Key words: Directive, Non-directive, Testing, Olympiad.

УДК 37.035.7(477)

к.пед.н., доц. Безносюк О.О. (ВІКНУ)

МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО ВІДБОРУ КАНДИДАТІВ НА НАВЧАННЯ У ВІЙСЬКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ КРАЇН НАТО

У статті йдеться про методику професійного відбору кандидатів на навчання у військові навчальні заклади країн НАТО. У США створені комплексні дуже різноманітні групи тестів для визначення різних здібностей. Серед чинників, що впливають на комплектування збройних сил США, велике значення мають заходи щодо військово-професійної орієнтації і підготовки молоді до військової служби.

Ключові слова: відбір, методика, НАТО, військово-професійна орієнтація, тести.

В статье идет речь о методике профессионального отбора кандидатов на учебу в военные учебные заведения стран НАТО. В США созданы комплексные очень разнообразные группы тестов для определения разных способностей. Среди факторов, которые влияют на комплектование вооруженных сил США, большое значение имеют мероприятия по военно-профессиональной ориентации и подготовке молодежи к военной службе.

Ключевые слова: отбор, методика, НАТО, военно-профессиональная ориентация, тесты.

Speech goes in the article about the method of professional selection of candidates on studies in soldiery educational establishments of countries of NATO. In the USA created complex very various groups of tests are for determination of different capabilities. Among factors, which influence on completing of military powers of the USA, large value, have measures on a military-professional orientation and preparation of young people to military service.

Keywords: selection, method, NATO, military-professional orientation, tests.

УДК37.013.74

к.пед.н., доц. Бельмаз Я.М. (ГорлДППМ)

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ВИКЛАДАЦЬКОЇ ТА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ (ДОСВІД ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ)

Статтю присвячено проблемі зв'язку між викладацькою та дослідницькою діяльністю викладача вищої школи. Аналізуються різні точки зору на дану проблему у Великій Британії. Розглядається сутність поняття «зв'язок викладання та дослідження». В статті представлені стратегії, запропоновані А. Дженкінсом, щодо поєднання викладання і дослідницької діяльності.

Ключові слова: зв'язок викладання та дослідницької діяльності, стратегії ВНЗ, викладач вищої школи, ефективно навчання.

Статья посвящена проблеме связи преподавания и исследовательской деятельности преподавателя высшей школы. Анализируются разные точки зрения на данную проблему в Великобритании. Рассматривается сущность понятия «связь преподавания и исследования». В статье представлены стратегии, предложенные А. Дженкинсом, для объединения преподавания и исследовательской деятельности.

Ключевые слова: связь преподавания и исследовательской деятельности, стратегии ВУЗа, преподаватель высшей школы, эффективное обучение.

The article is devoted to the problem of linking teaching and research of higher education teachers. Different views on this problem in Great Britain are analysed. The essence of the phrase "linking

teaching and research” is examined. The institutional strategies to link teaching and research, propounded by A. Jenkins, are presented in the article.

Key words: linking teaching and research, institutional strategies, higher education teacher, effective learning.

УДК 355.23:37.03:811

Бец Ю.І. (НА ДПСУ)

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНОЇ СВІДОМОСТІ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ

У статті досліджуються проблеми формування у майбутніх офіцерів-прикордонників національно-державної свідомості. Досліджено сутність національної свідомості, у цілому, та проаналізовано зміст національно-державної свідомості майбутніх офіцерів-прикордонників. Визначено мету та завдання які ставимо під час формування у курсантів національно-державної свідомості. Встановлено, які результати можна очікувати в професійній діяльності від підвищення рівня національно-державної свідомості у майбутніх прикордонників.

Ключові слова: національно-державна свідомість, національний характер, національні цінності, мета, завдання, результати формування національно-державної свідомості.

В статье рассмотрено проблемы формирования у будущих офицеров-пограничников национально-государственного сознания. Рассмотрено сущность национального сознания и проанализировано содержание национально-государственного сознания будущих офицеров-пограничников. Проанализировано цель и задачи, которые поставлены в процессе формирования у курсантов национально-государственного сознания. Установлено какие именно результаты планируется достичь в профессиональной деятельности от повышения уровня национально-государственного сознания у будущих пограничников.

Ключевые слова: национально-государственное сознание, национальный характер, национальные ценности, цель, задания, результаты формирования национально-государственного сознания

Problems of the shaping is considered in article beside future officer-frontiersmen national-state consciousness. Considered essence of the national consciousness and is analyses contents national-state consciousness future officer-frontiersmen. The analyses purpose and problems, which are put(deliver)ed in process of the shaping beside midshipman national-state consciousness. It Is Installed what exactly results is planned reach in professional activity from increasing level national-state consciousness beside future frontiersmen.

Keywords: national consciousness, national nature, national value, purpose, tasks, results of the shaping national-state consciousness

УДК: 378.013

д.пед.н., проф. Білик Л.І. (ЧеркасДТУ)

РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

У статті досліджується сучасний стан виховного процесу у вищих навчальних закладах, зроблено акцент на основний, людиноцентристський принцип виховної діяльності, який базується на особистісно-орієнтованій педагогіці. Визначено основні виховні проблеми в процесі формування особистісних якостей студентської молоді та розкрито основні принципи, завдання та шляхи оптимізації виховного процесу.

Ключові слова: виховний процес, формування особистісних якостей.

В статье исследуется современное состояние воспитательного процесса в высших учебных заведениях, сделан акцент на основной, человекоцентристский принцип

воспитательной деятельности, который базируется на личностно-ориентированной педагогике. Определены основные воспитательные проблемы в процессе формирования личностных качеств студенческой молодежи и раскрыты основные принципы, задачи и пути оптимизации воспитательного процесса.

Ключевые слова: воспитательный процесс, формирование личностных качеств.

The author analyses modern state of educational process in higher educational establishments. The article stresses fundamental human centrist principle of educational process, which is based on personality-oriented pedagogics. The author defines basic educational problems in process of personal qualities forming of student youth and reveals basic principles, tasks and ways of optimization of educational process.

Keywords: an educate process is young, forming of personality qualities.

УДК 377.3:004.9

Блажук О.А. (НА ДПСУ)

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ В ОРГАНАХ ТА ПІДРОЗДІЛАХ ОХОРОНИ КОРДОНУ

У статті досліджуються проблеми підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників до забезпечення системи зв'язку. Розглянуто сутність та зміст обов'язків та оперативно службових функцій. Проаналізовано основні вимоги до професійної підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» з напрямку підготовки «Охорона та захист державного кордону». Висвітлено сутність інформаційно-телекомунікаційної системи шифр «Гарт».

Ключові слова: професійна підготовка майбутніх офіцерів-прикордонників, обов'язки та оперативно службові функції, система зв'язку, інформаційно-телекомунікаційна система шифр «Гарт».

В статье рассмотрено проблемы подготовки будущих офицеров-пограничников к обеспечению системы связи. Рассмотрено сущность обязанностей и оперативно служебных функций. Проанализировано основные требования к профессиональной подготовке по образовательно-квалификационному уровню «бакалавр» с направления «Охрана и защита государственной границы». Освещено сущность информационно-телекоммуникационной системы шифр «Гарт».

Ключевые слова: профессиональная подготовка будущих офицеров-пограничников, обязанности, оперативно служебные функции, система связи, информационно-телекоммуникационная система шифр «Гарт».

Problems of preparation future officer-frontiersmen is considered in article to provision communications network. Considered essence of the duties and operative official function. The main requirements will analysed to training on educational level "bachelor" with directions "Guard and protection of the state border". Illuminated essence information-telecommunication system cipher "Gart".

Keywords: training future officer-frontiersmen, duties, operative official functions, communications network, information-telecommunication system cipher "Gart".

КОНСТРУЮВАННЯ ПОЧАТКОВОГО КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА КОМУНІКАТИВНИХ ЗАСАДАХ

У статті розкриті шляхи вдосконалювання структури, змісту та методичних підходів до побудови сучасного початкового курсу української мови в умовах реформування загальноосвітньої школи. Робиться висновок про продуктивність сполучення в структурі навчального предмета змістовного та процесуального блоків, що забезпечує функціональний підхід до засвоєння учнями мовної теорії, що є основою формування мовних умінь, загального розвитку та виховання молодших школярів.

Ключові слова: структура, зміст, методичні підходи.

В статье раскрыты пути совершенствования структуры, содержания и методических подходов к построению современного начального курса украинского языка в условиях реформирования общеобразовательной школы. Делается вывод о продуктивности сочетания в структуре учебного предмета содержательного и процессуального блоков, что обеспечивает функциональный подход к усвоению учащимися языковой теории, которая служит основой формирования речевых умений, общего развития и воспитания младших школьников.

Ключевые слова: структура, содержание, методические подходы.

The article reveals ways of improvement of structure, contents and methodical approaches to construction of modern initial course of Ukrainian language in conditions of comprehensive school reforming. The article draws a conclusion about efficiency of combination of substantial and procedural blocks in structure of subject, which forms a functional approach to mastering of language theory by pupils, which forms a basis of formation of speech skills of general development and education of younger schoolchildren.

Keywords: structure, to maintenance, methodical approaches.

РОЗВИТОК ЦІННІСНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО АСПЕКТУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ

Обговорюються особливості актуалізації ціннісно-психологічного аспекту педагогічної теорії і практики, який відповідає розвитку інноваційних тенденцій в сучасній освіті, таких як синергетичний підхід до навчально-виховного процесу, концепція функціональної асиметрії півкуль головного мозку людини, педагогічна система В.Ф.Шаталова, педагогічна імпровізація, педагогіка толерантності, синергетичний напрямок творчої активності людини, сугестопедичні методи.

Ключові слова: синергетика, інновація, бісоціація, дипласія, сугестопедія, суб'єктна позиція людини, екологічна освіта, нейрон-лінгвістичний підхід.

Обсуждаются особенности актуализации ценностно-психологического аспекта педагогической теории и практики, который отвечает развитию инновационных тенденций в современном образовании, таких как синергический подход к учебно-воспитательному процессу, концепция функциональной асимметрии полушарий головного мозга человека, педагогическая система В.Ф.Шаталова, педагогическая импровизация, педагогика толерантности, синергическое направление творческой активности человека, суггестопедические методы.

Ключевые слова: синергетика, инновация, бисоциация, дипласия, суггестопедия, субъектная позиция человека, экологическое образование, нейролингвистический подход.

The peculiarities of the actualization of value and psychological aspect of the pedagogical theory and practice are discussed, which corresponds to the development of the innovative tendencies in modern

education, such as synergetic approach to the educational process, the conception of functional asymmetry of hemispheres of man's cerebrum, the pedagogical system of V.F. Shatalov, pedagogical improvisation, pedagogy of tolerance, synergetic trend of creative activity of a man, suggestopedic methods.

Keywords: synergetic, innovation, bysociation, dyplactia, suggestopedia, subject position of a man, ecological education, neuro-linguistic approach.

УДК 37.034.44

Глоба Т.М. (ГорлДППМ)

ВИХОВАННЯ НА ОСНОВІ ГУМАНІСТИЧНИХ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ (ПРАКТИКА ФРАНЦУЗЬКИХ ЛІЦЕЇВ)

У статті подано до розгляду досвід французьких ліцеїв у вихованні гуманістичних загальнолюдських цінностей у процесі вивчення мистецьких і суспільно-гуманітарних дисциплін та в позаурочний час. Автор пропонує власне бачення поняття „гуманістичні загальнолюдські цінності“.

Ключові слова: гуманістичні загальнолюдські цінності, мистецькі дисципліни, артистичне та культурне виховання.

В статье рассматривается опыт французских лицеев в воспитании гуманистических общечеловеческих ценностей в процессе изучения предметов цикла искусств, общественно-гуманитарных дисциплин и во внеурочное время. Автор предлагает своё определение понятия „гуманистические общечеловеческие ценности“.

Ключевые слова: гуманистические общечеловеческие ценности, дисциплины цикла искусств, артистическое и культурное воспитание.

The experience of the French lycées in education of humanistic universal values in the course of studying of the subjects of the cycle of arts, of the socially-humanitarian disciplines and during out-of-class time is considered in this article. The author offers the definition of the notion of „humanistic universal values“.

Key words: humanistic universal values, disciplines of the cycle of arts, artistic and cultural education.

УДК 372:004(075.3)

д.пед.н., проф. **Джураев Р.Х**
(директор УзбНИИ им. Т.Н.Кары, Узбекистан)

д.пед.н., проф. **Мардонов Ш.К.**
(УзбНИИ им. Т.Н.Кары, Узбекистан)

ИННОВАЦИИ В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

У статті розглянуті деякі інноваційні явища в сучасному освітньому процесі в педагогічних ВНЗ. Основним інноваційним напрямком сучасної освіти є гуманізація, гуманітаризація і демократизація освіти, орієнтив на національні, інтелектуальні та загальнолюдські цінності.

Ключові слова: інновація, гуманізація, демократизація.

В статье рассмотрены некоторые инновационные явления в современном образовательном процессе в педагогических вузах. Основным инновационным направлением современного образования является гуманизация, гуманитаризация и демократизация образования, ориентир на национальные, интеллектуальные и общечеловеческие ценности.

Ключевые слова: инновация, гуманизация, демократизация.

The article examines some innovative phenomena in modern educational process in pedagogical high schools. The basic innovative direction of modern education is humanization, humanitarization and democratization of education, a reference point on national, intellectual and universal values.

Keywords: innovations, humanizing, democratization.

СТРУКТУРА НЕПРЕРЫВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ

У статті розглядається неперервна професійна освіта, що одержує індивідуум після повного завершення початкової (або базової) професійної освіти і при цьому забезпечується неперервність та спадкоємність освітніх програм різного рівня. Вона є основою системи підготовки кадрів, пріоритетною сферою, що забезпечує соціально-економічний розвиток Республіки Узбекистан і містить у собі всі види освіти, державні освітні стандарти, структуру та середовище функціонування.

Ключові слова: неперервна професійна освіта, підготовка кадрів, освітні стандарти.

В статье рассматривается непрерывное профессиональное образование, которое получает индивидуум после полного завершения начального (или базового) профессионального образования и при этом обеспечивается непрерывность и преемственность образовательных программ различного уровня. Оно является основой системы подготовки кадров, приоритетной сферой, обеспечивающей социально-экономическое развитие Республики Узбекистан и включает в себя все виды образования, государственные образовательные стандарты, структуру и среду функционирования.

Ключевые слова: непрерывное профессиональное образование, подготовка кадров, образовательные стандарты.

The article examines the continuing professional education which is received by an individual after completion of primary (or basic) training and thus the continuity and succession of educational programs of a various levels is provided. It is a basis of system of a professional training, the priority sphere providing social and economic development of the Republic of Uzbekistan and includes all kinds of education, the state educational standards, structure and the environment of functioning.

Keywords: continuous trade education, trainings of personnels, educational standards.

ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В КОНТЕКСТІ КЕРОВАНИХ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН

У статті з'ясовується сутність педагогічних інновацій через усвідомлення їхньої ролі в загальному контексті забезпечення неризикованого впровадження змін у різні сфери життєдіяльності суспільства. Головний вектор підготовки майбутнього фахівця – ноогенез у професійній діяльності через сумарні зусилля соціокультурної цілісності задля встановлення спільного порядку і правил. Визначено рівні інноваційних технологій за критеріями "впливу на суспільну реальність" та "спроможності протистояти цивілізаційним викликам".

Ключові слова: педагогічні інновації, рівні інноваційних технологій, вплив на суспільну реальність, спроможність протистояти цивілізаційним викликам.

В статье освещается сущность педагогических инноваций через осмысление их роли в общем контексте обеспечения нерискованных изменений в различных сферах жизнедеятельности общества. Главный вектор подготовки будущего специалиста – ноогенез в профессиональной деятельности посредством суммарных усилий социокультурной целостности по установлению общего порядка и правил. Установлены уровни инновационных технологий по критериям "влияния на общественную реальность" и "возможности противостоять цивилизационным вызовам".

Ключевые слова: педагогические инновации, уровни инновационных технологий, влияние на общественную реальность, возможность противостоять цивилизационным вызовам.

Essence of the pedagogical modification is illuminated to article through comprehension their dug in general context of the ensuring the no risky changes to different sphere of vital activity society. The Main vector of training the future specialist - a genesis in professional activity by means of total effort

socialcultural to wholeness on determination of the general order and rules. The Installed level modification technology over criterion "influence upon public reality" and "possibility to withstand calling to civilizations".

Key words: pedagogical modification, level modification technology, influence upon public reality, possibility to withstand calling to civilizations.

УДК 37.011.32

д.пед.н., проф. **Завгородня Т.К.**
(Прикарпатський нац. ун-т ім. В.Стефаника)

ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ У МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ УМІНЬ ЖИТИ В СУЧАСНОМУ ТРАНСФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

У статті розглядаються питання щодо проблеми виховання у майбутніх спеціалістів умінь жити в сучасному трансформаційному суспільстві, готовності до професійного спілкування, з урахуванням потреб користування правовими підставами захисту особистісних цінностей і норм суспільної моралі, що служитиме розвитку правової культури та сприятиме розвитку демократичних цінностей в державі.

Ключові слова: виховання, мораль, суспільство.

В статье рассматриваются вопросы относительно проблемы воспитания у будущих специалистов умений жить в современном трансформационном обществе, готовности к профессиональному общению, с учетом потребностей пользования правовыми основами защиты личностных ценностей и норм общественной морали, что будет служить развитию правовой культуры и способствовать развитию демократических ценностей в государстве.

Ключевые слова: воспитание, мораль, общество.

In the article questions are examined in relation to the problem of education for the future specialists of abilities to live in modern transformation society, readiness to professional intercourse, taking into account the necessities of using the legal grounds of defence of personality values and norms of public moral, that will serve development of legal culture and instrumental in development of democratic values in the state.

Keywords: education, moral, society.

УДК 378.091 (477)

к.пед.н., доц. **Зелений В.І.** (КНУВС)
к.військ.н., проф. **Зубок М.І.** (КНТЕУ)

БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС І ЙОГО ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ

У статті аналізуються причини реформування вищої освіти в Європі, стратегія і спрямованість освітніх реформ, звертається увага на результати впровадження стандартів європейської освіти в Україні. Автори висловлюють свою думку з приводу організації реформування вітчизняної системи освіти, звертаючи особливу увагу на перетворення, що проводяться в організації і технологіях навчального процесу, обґрунтовують своє бачення таких перетворень. Окреме місце в статті посідає питання про роль викладача в реалізації принципів Болонського процесу.

Ключові слова: реформування, впровадження, стандарти, європейська освіта.

В статье анализируются причины реформирования высшего образования в Европе, стратегия и направленность образовательных реформ, обращается внимание на результаты внедрения стандартов европейского образования в Украине. Авторы высказывают своё мнение по поводу организации реформирования отечественной системы образования, обращая особое внимание на преобразования, проводимые в организации и технологиях учебного процесса, обосновывают своё видение таких преобразований. Отдельное место в статье занимает вопрос о роли преподавателя в реализации принципов Болонского процесса.

Ключевые слова: реформирование, внедрение, стандарты, европейское образование.

The reasons of higher education reforming in Europe are analyzing in the article, namely strategy and thrust of educational reforms; attention to implementation of European educational standards is paid. Authors voice opinion in respect of performing of reforms of the domestic educational system with a special focus on transformations which are held in respect of organization and technologies of the educational process, they justify opinion concerning such reforms. A problem of a teacher's function in the principles of the Bologna process is a special subject in the article.

Keywords: reforming, introduction, standards, the European formation.

УДК 371.133

Лєвшина Н.В. (Донецький НТУ)

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Стаття присвячена розгляду шляхів організації професійно-педагогічної підготовки вчителів у Великій Британії, яка здійснюється за двома моделями: університетською та шкільною. Автор наголошує на важливій ролі педагогічної практики, яка є обов'язковою для всіх претендентів на посаду вчителя, а також висвітлює ставлення державних установ до запезнення якості педагогічної освіти через тестування вчителів.

Ключові слова: професійно-педагогічна підготовка вчителів, педагогічна освіта, університетська та шкільна моделі, педагогічна практика, тестування.

Статья посвящается рассмотрению способов организации профессионально-педагогической подготовки учителей в Великобритании, которая осуществляется в виде двух моделей: университетской и школьной. Автор подчеркивает важную роль педагогической практики, которая является обязательной для всех претендентов на должность учителя, а также раскрывает отношение государства к обеспечению качества педагогического образования путем организации тестирования учителей.

Ключевые слова: профессионально-педагогическая подготовка учителей, педагогическое образование, университетская и школьная модели, педагогическая практика, тестирование.

The author delights university and school models of teachers' training in Great Britain, underlining an important role of school practice which is compulsory for all future teachers, stresses state's attitude towards teachers' training quality by means of testifying.

Key words: university and school models, teachers' training, school practice, testifying.

УДК 37.31

проф. Лобанов Н.А.

(директор НИИ Ленинградского ГУ им. А.С. Пушкина, РФ)

НЕПРЕРЫВНОЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ САМООБРАЗОВАНИЕ КАК СОЦИАЛЬНЫЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РЕСУРС ГОСУДАРСТВА И ОБЩЕСТВА

У статті, можливо, уперше неперервна професійна самоосвіта розглядається як невичерпний соціальний та економічний ресурс держави і суспільства та обґрунтовується об'єктивна потреба в системному становленні і розвитку цієї форми освіти. Основні положення статті опираються на висунутій автором гіпотезі: уже в першій половині ХХІ ст. у країнах з високим рівнем інноваційного науково-технологічного розвитку та високим рівнем якості життя неперервна професійна самоосвіта стане невід'ємною частиною державно-корпоративної системи додаткової професійної освіти..

Ключові слова: самоосвіта, неперервна освіта, професійна освіта.

В статье, возможно, впервые непрерывное профессиональное самообразование рассматривается как неисчерпаемый социальный и экономический ресурс государства и общества и обосновывается объективная потребность в системном становлении и развитии этой формы образования. Основные положения статьи опираются на выдвинутую автором

гипотезу: уже в первой половине XXI в. в странах с высоким уровнем инновационного научно-технологического развития и высоким уровнем качества жизни непрерывное профессиональное самообразование станет неотъемлемой частью государственно-корпоративной системы дополнительного профессионального образования.

Ключевые слова: самообразование, непрерывное образование, профессиональное образование.

In the article, probably, for the first time continuous professional self-education is considered as an inexhaustible social and economic resource of the state and a society. The objective requirement for systematic formation and development of this form of education is given. Key positions of the article are based on the author's hypothesis: in the first half of the XXI century in countries with high levels of scientific and technological advance and standard of life, continuous professional self-education will become an integral part of state system of additional professional education system.

Keywords: self-education, continuous education, trade education.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ШКІЛЬНИЦТВА В УКРАЇНІ У 1905-1920 РОКАХ У ПОГЛЯДАХ Г. ВАСЬКОВИЧА

Аналізуються розглянуті Г.Васьковичем особливості розвитку шкільництва в Україні на початку ХХ століття. Розкривається суть найважливіших у його сфері проблем. Акцентується увага на подібності тогочасних і нинішніх шляхів їх вирішення. Доводиться важливість врахування в навчально-виховному процесі національного компоненту.

Ключові слова: виховання, ідеї, моральність.

Анализируются рассмотренные Г. Васьковичем особенности развития школьного дела в Украине в начале ХХ века. Раскрывается сущность наиболее важных в его сфере проблем. Акцентируется внимание на сходстве бывших и нынешних путей их решения. Доказывается важность учета в учебно-воспитательном процессе национального компонента.

Ключевые слова: воспитание, идеи, нравственность.

The investigated peculiarities of school developing in Ukraine of early XX century by Gregory Vaskovych are analyzed. The main point of the most important problems of his aria are revealed. The similar attentions of last years and nowadays are accepted. The importance of teaching and education of national component is taken into consideration and proved.

Keywords: education, ideas, morality.

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНА ОСВІТНЯ ПАРАДИГМА І ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

У статті пропонуються нові підходи до організації педагогічної практики студентів з позицій особистісно орієнтованої освітньої парадигми на основі компетентнісного, діяльнісного, цілісного підходів.

Ключові слова: особистісно орієнтована освітня парадигма, педагогічна практика, компетентнісний, діяльнісний, цілісний підходи, розвиток особистості майбутнього вчителя.

В статье предлагаются новые подходы к организации педагогической практики студентов с позиций лично ориентированной образовательной парадигмы на основе компетентностного, деятельностного и целостного подходов.

Ключевые слова: педагогическая практика, лично ориентированная образовательная парадигма, компетентностный, деятельностный и целостный подходы, развитие личности будущего учителя.

The author proposes new interpretation for pedagogical practice's organization in the light of personal oriented educational paradigm on the basis of competence, activity and holistic approaches.

Key words: pedagogical practice, personal oriented educational paradigm, competence, activity and holistic approaches, future teacher's personal development.

ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ВИПУСКНИКІВ ВИЩОГО ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто сутність процесу формування у випускників вищого технічного навчального закладу самоосвітньої компетенції в процесі організації самостійної навчальної діяльності з англійської мови. Виділено два основних варіанти навчальних заходів, за допомогою яких здійснюється управління самостійною роботою студентів.

Ключові слова: самостійна робота студентів, іноземна мова, самоосвітня компетенція, досягнення, ціль, спілкування, особистість.

В статье рассмотрена сущность процесса формирования у выпускников высшего технического учебного заведения самоосветней компетенции в процессе организации самостоятельной учебной деятельности из английского языка. Выделено два основных варианта учебных мероприятий, с помощью которых осуществляется управление самостоятельной работой студентов.

Ключевые слова: самостоятельная работа студентов, иностранный язык, самообразовательная компетенция, достижение, цель, общение, личность.

In the article the essence of the process of self-educating competence formation of the graduates of Higher Technical Educational Establishments in the organization of students' individual educational activity in English is considered. Two main variants of educational measures which help to monitor students' individual educational activity are singled out.

Key words: students' individual work, foreign language, self-educating competence, achievements, aim, communication, individual.

РОЗВИТОК ПРИНЦИПУ КУЛЬТУРОВІДПОВІДНОСТІ В ІСТОРІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ

Стаття присвячена дослідженню ролі та місця принципу культууро-відповідності в історії вітчизняної та європейської педагогічної науки.

Ключові слова: культуровідповідність, природовідповідність.

Статья посвящена исследованию роли и места принципа культуросообразности и природосообразности в истории отечественной и европейской педагогической науки.

Ключевые слова: культуросообразность, природосообразность.

The article investigates the role and place of culture conformity principle in the history of domestic and European pedagogy.

Key words: culture conformity, nature conformity.

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНА САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК СИСТЕМА НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КУРСАНТІВ ВВНЗ

У статті з позиції гуманістичної освітньої парадигми розглядається особистісно орієнтована навчально-пізнавальна діяльність курсантів вищих військових навчальних закладів як педагогічна система, визначаються її мета, задачі. Обґрунтовуються актуальність, системна організація особистісно орієнтованої самостійної роботи, закономірності, принципи, суперечності, підходи у її дослідженні на засадах багаторівневої рефлексії.

Ключові слова: особистісно орієнтована навчально-пізнавальна діяльність, самостійна робота, система, принципи, закономірності, рефлексія, технологія.

В статье с позиции гуманистической образовательной парадигмы рассматривается личностно ориентированная учебно-познавательная деятельность курсантов высших военных учебных заведений как педагогическая система, определяются ее цели, задачи. Обосновываются актуальность, системная организация личностно ориентированной самостоятельной работы, закономерности, принципы, противоречия, подходы в ее исследовании на основе многоуровневой рефлексии.

Ключевые слова: личностно ориентированная наставительно-познавательная деятельность, самостоятельная работа, система, принципы, закономерности, рефлексия, технология.

In the article from position of a humanistic educational paradigm of the focused educational-informative activity of cadets of the higher military educational institutions as pedagogical system is considered. Its purposes and problem are defined. The urgency, the system organisation of personal independent work, law, principles, contradictions, approaches in its research on the basis of a multilevel reflexion are proved.

Keywords: personal independent work, independent work, system, principles, laws, reflexion, technology.

РОССИЙСКАЯ СИСТЕМА ОБРАЗОВАНИЯ: ПЕРЕХОД К ИННОВАЦИОННОМУ РАЗВИТИЮ

У статті підкреслюється, що інноваційний розвиток однієї з основних стратегічних складових розвитку Росії зі всією очевидністю означає, що до системи освіти не лише будуть пред'явлені нові вимоги, але і переглянуто багато її цільових установок.

Ключові слова: інноваційний розвиток, вища освіта, кваліфікація, неперервна освіта.

В статье подчеркивается, что инновационное развития одной из основных стратегических составляющих развития России со всей очевидностью означает, что к системе образования не только будут предъявлены новые требования, но и пересмотрены многие ее целевые установки.

Ключевые слова: инновационное развитие, высшее образование, квалификация, непрерывное образование.

It is underlined in the article, that innovations development of one of basic strategic constituents of development of Russia with all evidence means that to the system of education not only new requirements will be produced but also many its having a special purpose settings are revised.

Keywords: innovations development, higher education, qualification, continuous education.

ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ У СТУДЕНТСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

У статті обґрунтовується необхідність посилення громадянського виховання студентської молоді в умовах Болонського процесу. Виокремлюються проблеми і визначаються основні напрями формування активної участі майбутнього спеціаліста у розбудові громадянського суспільства в процесі вивчення навчальних дисциплін, в позааудиторній роботі, у діяльності молодіжних об'єднань.

Ключові слова: виховання, мораль, суспільство.

В статье рассматривается необходимость усиления гражданского воспитания студенческой молодежи в условиях Болонского процесса. Выделяются проблемы и определяются основные направления формирования активного участия будущего специалиста в перестройке гражданского общества в процессе изучения учебных дисциплин, во внеаудиторной работе, в деятельности молодежных объединений.

Ключевые слова: воспитание, мораль, общество.

In the article an examined necessity of strengthening of civil education of student young people is in the conditions of Bolonskogo of process. Problems are selected and basic directions of forming of active voice of future specialist are determined in alteration of civil society in the process of study of educational disciplines, in pozaauditorniy work, in activity of youth associations.

Keywords: education, moral, society.

НЕПРЕРЫВНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В ИНФОРМАЦИОННОМ ОБЩЕСТВЕ

Одним з пріоритетних напрямів процесу інформатизації сучасного суспільства є інформатизація освіти. Інформатизація освіти - це процес інтелектуалізації діяльності повчального і такого, що вчиться.

Ключові слова: дистанційне вчення, інформаційні технології, безперервна освіта.

Одним из приоритетных направлений процесса информатизации современного общества является информатизация образования. Информатизация образования - это процесс интеллектуализации деятельности обучающего и учащегося.

Ключевые слова: дистанционное обучение, информационные технологии, непрерывное образование.

One of priority directions of information process for a modern society is educations information. Educations information is a process of intellectualization for teacher and student.

Keywords: distancing education, information technologies, continuous education.

ОБУЧЕНИЕ СТУДЕНТОВ РАЗЛИЧНЫМ СПОСОБАМ ПРЕОБРАЗОВАНИЯ УЧЕБНОГО МАТЕРИАЛА КАК КЛЮЧЕВАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ ПЕДАГОГА

У статті автори розглядають основні поняття компетентнісного підходу, базові компетентності педагога. В рамках компетентнісного підходу аналізуються вимоги до професійної підготовки педагога. Оцінюється роль професійних компетенцій в побудові навчально-виховного процесу. З використанням методів цілепокладання, систематизації і структуризації описуються способи вчення студентів перетворенню навчального матеріалу.

Ключові слова: компетентність, перетворення, учбовий матеріал, систематизація, структуризація, цілепокладання.

В статье авторы рассматривают основные понятия компетентностного подхода, базовые компетентности педагога. В рамках компетентностного подхода анализируются требования к профессиональной подготовке педагога. Оценивается роль профессиональных компетенций в построении учебно-воспитательного процесса. С использованием методов целеполагания, систематизации и структурирования описываются способы обучения студентов преобразованию учебного материала.

Ключевые слова: компетентность, преобразование, учебный материал, систематизирование, структурирование, целеполагание.

In this article the authors investigate the base conceptions of competence method and the base teacher's competences. In point of competence method claims to professional pedagogical ability are analyzed. Contribution of teacher's competences to teaching and educational building is appreciated. There are described methods of high school teaching of educational material reorganization with use of aim setting, systematization and structuring here.

Key words: competence, reorganization, educational material, systematization, structuring, aim setting.

CONTINUOUS EDUCATION IN THE DEVELOPMENT OF PROSPECTIVE TEACHERS

Основне завдання даної статті полягає в тому, щоб розкрити освітню інфраструктуру університетського курсу, яка спроектована таким чином, щоб сформувати в майбутніх учителів здатність після завершення вивчення курсу продовжувати розвивати їхні особисті знання, уміння та компетенції в області початкової освіти дітей.

Ключові слова: знання, знання, уміння, компетенції.

Основная задача данной статьи состоит в том, чтобы раскрыть образовательную инфраструктуру университетского курса, которая спроектирована таким образом, чтобы сформировать у будущих учителей способность после завершения изучения курса продолжать развивать их личные знания, умения и компетенции в области начального образования детей.

Ключевые слова: знание, знание, умение, компетенции.

The thrust of this paper is to expose the learning infrastructure of a university course, articulated in such a way that it engenders in prospective teachers the ability to continue developing their personal knowledge, skills, and competence in the field of early childhood education, once the course has reached its completion.

Keywords: knowledge, knowledge, ability, jurisdictions.